

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 kwietnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że S. W. od 21 września 2015 r. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, to jest emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu oraz dobrowolnemu chorobowemu jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą u płatnika składek W. W..

W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych fakt podjęcia przez wnioskodawczynię współpracy przy działalności prowadzonej przez męża, w okresie ciąży i roszczenie o wypłatę świadczeń z ubezpieczenia chorobowego, zaleudwie po upływie trzech miesięcy ubezpieczenia oraz od wysokiej podstawy wymiaru wynoszącej 9897,50 zł świadczą o tym, że działania te były podyktowane interesem prywatnym. Rzeczywistym celem zgłoszenia ubezpieczonej jako osoby współpracującej od dnia 21.09. 2015 r. nie było faktyczne wykonywanie współpracy, lecz uzyskanie wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. W ocenie ZUS nie może stanowić w sensie prawnym współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej sporadyczne, podejmowane okazjonalnie, zajmujące nikłą ilość czasu np. odbieranie towaru. Znaczenie gospodarcze, organizacyjne i stabilność takich działań są znikome i nie kwalifikują się do oceny, że w sensie prawnym dochodzi do współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej. (decyzja k. 3 - 5 verte akt ZUS)

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła S. W. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w dniu 6 maja 2016 r. do Sądu Okręgowego w Łodzi wnosząc o zmianę decyzji i ustalenie, że podlega ona obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 21.09. 2015 r.

W uzasadnieniu skarżąca wskazała, że głównym przedmiotem pozarolniczej działalności gospodarczej prowadzonej przez płatnika jest magazynowanie i przechowywanie towarów. W maju 2015r. W. W. postanowił rozszerzyć przedmiot prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, w ten sposób, że zaplanował prowadzenie restauracji w Ł. przy ul. (...), w której to restauracji urządzałby bankiety i przyjęcia okolicznościowe dla osób trzecich. Jako, że W. W. nie miał doświadczenia w oznaczonym powyżej przedmiocie działalności, zaś - jednocześnie - postanowił zawrzeć małżeństwo z wnioskodawczynią mającą doświadczenie zawodowe w zakresie gastronomii, postanowił że ubezpieczona będzie zajmowała się prowadzeniem przedsiębiorstwa w tej części. W tym celu ubezpieczona oraz dotychczasowy pracodawca ubezpieczonej – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością rozwiązali stosunek pracy. W ramach prowadzonej współpracy, przy prowadzeniu pozarolniczej działalności, ubezpieczona podejmowała czynności związane z zarządzaniem przedsiębiorstwem (...), w zakresie restauracji, czyli negocjowała w imieniu W. W. warunki umów z osobami klientami oraz z dostawcami towarów potrzebnych do prowadzenia działalności restauracyjnej. Przy czym W. W. udzielił ubezpieczonej pełnomocnictwa umocowującego ją do dokonywania oznaczonych powyżej czynności. Czyniła ona starania o pozyskanie zleceń osób trzecich w zakresie działalności restauracyjnej W. W. - podejmowała działania marketingowe dotyczące restauracji. Czyniła ona starania o zmianę wizerunku restauracji, w tym zmieniła stronę internetową restauracji, podjęła czynności promujące restauracje na rynku lokalnym - podjęła działania marketingowe, czyniła starania o rozszerzenie oferty restauracji. Wnioskodawczyni zajmowała się bieżącym zarządzaniem osobami świadczącymi pracę na rzecz W. W.. Ubezpieczona wskazała, że realizowała rzeczony czynności co najmniej przez kilka godzin dziennie - każdego dnia tygodnia. Oznaczone powyżej czynności nie stanowiły czynności „wtórnych” albo „pomocniczych”, albowiem W. W. pozostawił ubezpieczonej duży zakres swobody w zakresie prowadzenia spraw związanych z restauracją; ubezpieczona zarządzała, w zakresie nieprzekraczającym zwykłego zarządu, przedsiębiorstwem (...). Czynności podejmowane przez ubezpieczoną, wbrew ustaleniom organu rentowego, przyczyniły się do uzyskania z upływem dłuższego czasu dochodu z działalności gospodarczej. Według odwołującej się wysokość zadeklarowanej przez W. W. podstawy składki na ubezpieczenie społeczne odpowiadało wysokości wynagrodzenia jej należnego za czynności faktycznie realizowane, było też

adekwatne do jej wykształcenia i doświadczenia zawodowego. Ponadto wnioskodawczynie podniosła, że dowiedziała się o ciąży po zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. (odwołanie k. 2 – 6 verte)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji. (odpowiedź na odwołanie k. 20 – 21 verte)

Zainteresowany W. W. przyłączył się do stanowiska wnioskodawczynie. (protokół rozprawy z dnia 23.11.2016 r. oświadczenie zainteresowanego 00:04:28)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny :

Wnioskodawczynie S. W. legitymuje się wyższym wykształceniem, w 2004 r. ukończyła (...), kierunek zarządzanie i marketing uzyskując tytuł licencjata. (kopia dyplomu k. 9 akt ZUS)

Ubezpieczona w okresie od 01.02.2000 r. do 10.04.2006 r. pracowała na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Barze (...) jako kierownik sali. (zeznania wnioskodawczynie 00:16:55, świadectwo pracy k. 23 akt ZUS)

W okresie od 25.04.2006 r. do 31.07.2015 r. ubezpieczona świadczyła pracę na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) spółka z o.o. w P. jako menager, senior - menager a następnie kupiec - negocjator. (świadectwo pracy k. 10)

W okresie od 01.08.2015 r. do 01.10.2015 r. wnioskodawczynie wykonywała na umowę zlecenia czynności polegające na przygotowaniu projektu dekoracji na rzecz (...) spółka z o.o. w P. z wynagrodzeniem w kwocie 7500,00 zł. (umowa zlecenia k. 17)

Zainteresowany W. W. od dnia 1 marca 2004 r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą (...) W. W. w K. w zakresie magazynowania i przechowywania płodów rolnych, wynajmu powierzchni magazynowych oraz w zakresie upraw rolnych na własnych gruntach. Działalność wyżej wymienioną prowadził w Ł. a także w K.. Grunty orne były położone w miejscowości W. w odległości 70 km od obecnego miejsca zamieszkania zainteresowanego i wnioskodawczynie. W gospodarstwie tym zamieszkują rodzice ubezpieczonego oraz małżeństwo D., którzy mają tam służebność zamieszkania. Najwięcej pracy w gospodarstwie rolnym jest w okresie lata i jesieni, tj. kiedy odbywają się zbiory. Areał pod uprawy to 22,7 ha. W gospodarstwie rolnym jest ciągnik, siewnik, opryskiwacz, kombajn zbożowy oraz przyczepy do transportu płodów rolnych. (wydruk z (...) k. 8 akt ZUS, zeznania wnioskodawczynie 00:34:20, oświadczenie wnioskodawczynie 00:11:29)

Zainteresowany W. W. i ubezpieczona S. W. są małżeństwem od dnia 19.09.2015 r. Wyżej wymienieni w spornym okresie pozostawali we wspólności małżeńskiej. (bezsporne, a nadto zeznania wnioskodawczynie 00:42:06)

Do kwietnia 2015 r. W. W. pracował na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) spółce z o.o. w P. jako kupiec w centrali zakupów. Była to praca stacjonarna wykonywana w godzinach od 8.00 do 17.00. Wtedy zainteresowany zamieszkiwał w W.. Przeprowadził się on do Ł. w maju 2015 r. a wnioskodawczynie w IV kwartale 2015 r.

Od dnia 1 maja 2015 r. zainteresowany rozszerzył swoją działalność gospodarczą o prowadzenie restauracji. Restauracja o nazwie (...) na R. mieściła się na ul. (...) i istniała od 2010 r. Lokal, gdzie mieściła się restauracja zainteresowany wynajmował W. M.. Dotychczasowy najemca zaprzestał działalności i wyprowadził się w maju 2015 r. a lokal został przejęty przez zainteresowanego. W lokalu zatrudniano tylko jednego kucharza, nie było pomocy do kuchni ani kelnerów, czy też barmanów. Pracownik na stanowisku kucharza został przejęty przez zainteresowanego. Nazwa lokalu się nie zmieniła, tylko wystrój lokalu. Polegało to na pomalowaniu sali bankietowej. Zostały też założone nowe zasłony do okien i wyposażono całą część hotelową. W lokalu znajdowała się część hotelowa z 14 pokojami. W pokojach zostały wymienione biurka, szafy. Zamontowano nowe tapety i inne elementy dekoracyjne. Część prac remontowych wykonał pracownik płatnika P. D.. Natomiast do stworzenia dekoracji zatrudniono na podstawie umowy zlecenia firmę dekorującą. Restauracja działała tylko w weekendy bowiem była ona nastawiona na imprezy grupowe. (zeznania

wnioskodawczyni 00:08:48, zeznania zainteresowanego 01:26:09 – 01:31:50, zeznania świadka P. D. 01:00:40 – 01:17:53)

W dniu 25 września 2015 r. W. W. zgłosił S. W. do ubezpieczeń społecznych jako osobę współpracującą przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 21 września 2015 r. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zadeklarowana dla S. W., wykazana w dokumentach rozliczeniowych ZUS RCA wyniosła 9897,50 zł. Ubezpieczona miała otrzymywać wynagrodzenie do ręki. W. W. był natomiast zgłoszony do ubezpieczeń społecznych od minimalnej podstawy. Małżonkowie zamieszkują w Ł. w miejscu położenia lokalu gastronomicznego na R.. (zeznania wnioskodawczyni 00:29:41 – 00:34:20, zeznania zainteresowanego 01:31:50, dane ubezpieczonego o podstawach wymiaru składek k. 4 akt ZUS)

Jako osoba współpracująca ubezpieczona od 21.09.2015 r. miała się zająć pozyskiwaniem nowych klientów do organizowanych u płatnika uroczystości w części restauracyjno - hotelowej. Wnioskodawczyni miała na stronie internetowej firmy zamieszczać ofertę gastronomiczną lokalu restauracyjnego, pracować nad poprawą wizerunku lokalu przez odpowiednią jego dekorację. Miała ona też zakupić naczynia, sztuce potrzebne do prowadzenia lokalu, negocjować ceny ze sprzedawcami, rozmawiać z klientami, którzy chcieli zorganizować imprezę w lokalu, zarządzać personelem restauracji. Od dnia 23 września 2015 r. wnioskodawczyni otrzymała od męża pełnomocnictwo do prowadzenia działalności, w tym wystawiania faktur. Brak jest jakiegokolwiek dokumentu sporządzonego i osobiście podpisanego przez wnioskodawczynię, a w szczególności faktur VAT, umów zawartych z klientami. Wnioskodawczyni nie miała własnego loginu komputerowego. Ubezpieczona nie wystawiała faktur, tylko robił to jej mąż. Decyzje dotyczące firmy podejmował zainteresowany. Płatnik przejął klientów poprzedniego najemcy. Lokal restauracyjny, mimo zmiany właściciela, funkcjonował bez przerw i ilość imprez przed przejęciem i po przejęciu restauracji była w zasadzie na podobnym poziomie. Ubezpieczona w miesiącach listopad – grudzień wysłała kilka wiadomości e – mailowych do klientów płatnika. W lipcu 2016 r. płatnik zatrudnił managera, który zajmuje się zarządzaniem i nadzorem pracy kelnerów w czasie uroczystości oraz przygotowaniem sal przed uroczystością za wynagrodzeniem w kwocie 2500 zł brutto. Pracownik zatrudniony jako kucharz w pełnym wymiarze czasu pracy otrzymuje wynagrodzenie za pracę w kwocie 2000 zł brutto miesięcznie. U płatnika, w zależności od potrzeb, zatrudnia się kilku kelnerów na umowę zlecenia z wynagrodzeniem 12 zł brutto na godzinę. (zeznania wnioskodawczyni 00:08:48 – 00:57:42, zeznania zainteresowanego 01:26:09 – 01:41:03, zeznania świadka P. D. 01:00:40 – 01:17:53, wykaz liczby imprez za okres od maja do grudnia 2015 r. k. 77, korespondencja e – mailowa k. 43, k. 47, k. 54)

W dacie zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych wnioskodawczyni była w drugim miesiącu ciąży. Ostatnią miesięczkę miała ona w dniu 10.07.2015 r. Od dnia 22 grudnia 2015 r. (po okresie karencyjnym) wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy z powodu choroby w okresie ciąży. Ubezpieczona urodziła dziecko w dniu 27 kwietnia 2016 r. i od tej daty przebywa ona na urlopie macierzyńskim. (zeznania wnioskodawczyni 00:36:43, karta ciąży k. 18 – 18 verte, zeznania świadka P. W. 02:42:45)

W okresie niezdolności do pracy ubezpieczonej płatnik nie zatrudnił żadnej osoby do pomocy przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Firmę prowadził sam W. W., podobnie jak we wcześniejszym okresie. (zeznania wnioskodawczyni 00:45:59)

Firma (...) W. W. w K. uzyskała w okresie od września do grudnia 2015 r. następujące miesięczne dochody:

- we wrześniu – strata w wysokości 5041,94 zł;
- w październiku – 3119,36 zł;
- w listopadzie – strata 6587,12 zł;
- w grudniu – strata 12847,11 zł. (zestawienie zapisów księgowych za poszczególne miesiące k. 19 akt ZUS)

Na skutek przeprowadzonej przez organ rentowy kontroli u płatnika składek (...) W. W. w Ł. stwierdził, że S. W. w okresie od 21 września 2015 r. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, to jest emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu chorobowemu jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą - W. W.. (decyzja k. 3 - 5 verte akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w aktach sprawy oraz w załączonych do akt sprawy aktach ZUS z przebiegu kontroli w firmie płatnika składek (...) W. W. w K..

Sąd odmówił wiary zeznaniom odwołującej się S. W. i zainteresowanego W. W. na okoliczność faktycznej współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej przez ubezpieczoną od dnia 21 września 2015 r., nie znajdując, one bowiem poparcia w zebranym w sprawie materiale dowodowym.

W niniejszym postępowaniu na okoliczność, że wnioskodawczyni rzeczywiście współpracowała przy prowadzeniu działalności gospodarczej nie została przedstawiona żadna dokumentacja. Pomimo udzielonego pełnomocnictwa do prowadzenia działalności gospodarczej brak jest jakiegokolwiek dokumentu sporządzonego i osobiście podpisanego przez wnioskodawczynię, a w szczególności faktur VAT, umów zawartych z klientami. Wszystkie dokumenty podpisywał mąż ubezpieczonej. Wnioskodawczyni nie miała nawet własnego loginu komputerowego a spośród przedłożonych wiadomości e – mailowych za okres listopad – grudzień 2015 r. jedynie na trzech z nich widnieje samo imię i nazwisko wnioskodawczyni.

Nadto nie zgłoszono jako świadków klientów firmy ze spornego okresu, którzy mogliby obiektywnie potwierdzić, że ubezpieczona faktycznie pozyskała ich dla firmy.

Sąd odmówił wiary oświadczeniu złożonemu przez M. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) M. M. w W., że w okresie od 18.12.2015 r. do 30.12.2015 r. prowadził dla kampanię reklamową, kontaktując się w tej sprawie tylko z ubezpieczoną. Wnioskodawczyni i jej mąż są potencjalnymi klientami świadka co oznacza, że świadek mógł być skłonny do złożenia określonych zeznań. Sąd dopuszcza, że wnioskodawczyni mogła przekazywać w imieniu męża jakieś informacje świadkowi, szczególnie, że małżonkowie mieszkają wspólnie w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej. Nie oznacza to jednak, że wnioskodawczyni wykonywała jakieś obowiązki zawodowe, skoro nie miała potrzeby wyręczania męża w jego normalnych, codziennych czynnościach w prowadzeniu działalności gospodarczej.

W ocenie Sądu także zeznania zgłoszonych w sprawie świadków nie potwierdziły, że S. W. faktycznie współpracowała z mężem przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej w spornym okresie.

Świadkowie J. M. i P. D., tj. obecni pracownicy płatnika oraz brat zainteresowanego - P. W., I. P. – przyjaciółka wnioskodawcy – nie byli precyzyjni w swoich zeznaniach, co w tego typu sprawach jest zasadniczym elementem rzetelnego postępowania dowodowego. Świadek **P. D.** jest zatrudniony u płatnika jako pracownik fizyczny – konserwator obiektów hotelowych i jednocześnie mieszka on w K. i pracuje tam jako operator maszyn rolniczych. Świadek ten nie pamiętał nawet dokładnie kiedy przyjeżdżał z K. świadczyć pracę do Ł.. Nie potrafił podać kiedy poznał wnioskodawczynię. Stwierdził on, że ubezpieczona przeprowadziła się do Ł. pod koniec roku, już po ślubie, jednak nie pamiętał on daty ślubu, nawet dokładniej nie pamiętał roku ślubu. Jednocześnie też stwierdził, że lokal jest czynny w weekendy a hotel od 2 lat, czyli przed ślubem. Nadto świadek zeznał, że w miesiącach: lutym, marcu 2016 r. widywał wnioskodawcę w firmie podczas czynności prowadzenia działalności gospodarczej mimo, że korzystała ona wówczas ze zwolnienia lekarskiego. Świadek przyznał, że od września 2015 r. ilość imprez, które odbywały się w lokalu restauracyjnym raczej się nie zmieniła a większość decyzji w firmie podejmował mąż wnioskodawczyni.

Świadek **J. M.** od czerwca 2015 r. jest zatrudniony u płatnika jako kucharz i pracuje najczęściej w piątki lub soboty. Świadek ten zeznał, że ubezpieczona już w lipcu 2015 r. „doglądała imprez” a więc przed zgłoszeniem do ubezpieczeń społecznych z tytułu współpracy. Jednocześnie świadek przyznał, że wnioskodawczyni mieszka w tym samym budynku, gdzie znajduje się lokal i dlatego nie jest on w stanie określić w jakim okresie i w jakich godzinach

mogła ona nadzorować pracowników i zajmować się restauracją. Świadek nie wskazał żadnych precyzyjnych dat a przyznał tylko, że niewiele było imprez organizowanych w grudniu 2015 r. oraz pierwszym kwartale 2016 r. Ponadto świadek zeznał też, że wnioskodawczyni robiła testy jakości dań w styczniu 2016 roku, tj. w okresie gdy była już niezdolna do pracy.

Świadek **L. P.** od listopada 2015 r. mieszkała w nieruchomości, gdzie znajdował się lokal jednakże pracowała ona każdego dnia w godzinach 8 - 16 i nie była bezpośrednim świadkiem rozmów ubezpieczonej z klientami a jedynie o przedmiotowej okoliczności czerpała wiedzę z rozmów z wnioskodawczynią.

Kolejny świadek **K. S.** zeznała, że zajmowała się organizowaniem wesel w lokalu płatnika jednakże miało to miejsce w okresie od maja do sierpnia 2016 r. a zatem w okresie, gdy ubezpieczona korzystała z urlopu macierzyńskiego.

Świadek **P. W.** – brat zainteresowanego nie wiedział nawet od jakiej daty małżonkowie W. razem zamieszkują. Dodał, że w Ł. mieszkają razem od połowy roku co jest informacją sprzeczną z zeznaniami nawet samej wnioskodawczyni. Przyznał też, że bywa w nieruchomości, gdzie znajduje się lokal restauracji, tylko do trzech razy w miesiącu i nie wie jakie czynności dokładnie mogła wykonywać ubezpieczona w ramach współpracy a swoją wiedzę na ten temat czerpał z rozmów rodzinnych.

W ocenie Sądu brak jest także dowodów, że płatnik faktycznie zajmuje się gospodarstwem rolnym położonym w W. oddalonym o 70 km od Ł., gdzie zamieszkują rodzice wnioskodawczyni oraz inna rodzina. Należy zauważyć, że gospodarstwo rolne było prowadzone w latach wcześniejszych, gdy mąż wnioskodawczyni tak jak i wnioskodawczyni mieszkali w W. bo świadczyli pracę w pełnym wymiarze na rzecz A.. Z tego wynika, że płatnik, jeżeli w ogóle zajmuje się gospodarstwem rolnym, to nie zarządza nim bezpośrednio.

W ocenie Sądu „szczętkowe” czynności ubezpieczonej w postaci skąpej korespondencji e – mailowej nie stanowią dowodów na potrzebę podjęcia współpracy przy wykonywaniu działalności gospodarczej z ubezpieczoną a jedynie miały na celu skonstruowanie okoliczności faktycznych świadczących o współpracy przy wykonywaniu działalności gospodarczej, a w konsekwencji, o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu umożliwiającym pobieranie bardzo wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Sąd odmówił wiarygodności twierdzeniom wnioskodawczyni i zainteresowanego, że nie mieli oni świadomości, że w chwili zgłoszenia do ubezpieczeń z tytułu współpracy wnioskodawczyni była w ciąży.

W niniejszej sprawie jest to sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, gdyż z dokumentacji lekarskiej wynika, że data ostatniej miesiączki S. W. to 10.07.2015 r. Z całą pewnością więc wnioskodawczyni mogła przypuszczać, że jest w ciąży zwłaszcza, szczególnie, że nie udowodniła w niniejszym postępowaniu, że jej miesiączki były nieregularne. Podkreślić należy, że współczesne, młode, zwłaszcza wykształcone kobiety mają świadomość co do tego czy są w ciąży i w jaki sposób to sprawdzić. Istnieje bowiem prosta metoda, która może sugerować, czy kobieta jest w ciąży. Tą metodą są powszechnie dostępne testy ciążowe. Za ich pomocą już po okresie drugiego tygodnia można stwierdzić, czy dana kobieta jest w ciąży. W tej sytuacji wnioskodawczyni mogła w dacie zgłoszenia do ubezpieczeń co najmniej przypuszczać, że jest w ciąży. O tym, że w dacie zgłoszenia do ubezpieczeń S. W. podejrzewała, że jest w ciąży świadczą zeznania brata zainteresowanego, który przyznał, że dowiedział się przed ślubem, iż wnioskodawczyni i zainteresowani będą mieli dziecko.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych, odwołanie S. W. nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., Nr 121 j.t) osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność na obszarze

Rzeczypospolitej Polskiej oraz osoby z nimi współpracujące podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

W myśl art. 8 ust. 6 pkt. 1 ustawy systemowej za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz zleceniobiorcami, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 5, uważa się małżonka, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione, rodziców, macochę i ojczyma oraz osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy prowadzeniu tej działalności lub wykonywaniu umowy agencyjnej lub umowy zlecenia; nie dotyczy to osób, z którymi została zawarta umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Okres podlegania obowiązkowi ubezpieczeń określa przepis art. 13 pkt. 5 cytowanego aktu prawnego zgodnie, z którym osoby współpracujące podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie - od dnia rozpoczęcia współpracy przy prowadzeniu pozarolniczej działalności lub wykonywaniu umowy agencyjnej albo umowy zlecenia do dnia zakończenia tej współpracy.

Stosownie zaś do treści art. 36 ust. 1 ustawy systemowej każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych.

Niezbędnym warunkiem do uznania danej osoby za osobę współpracującą z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą, jest zaliczenie tej osoby do kręgu osób najbliższych dla osoby prowadzącej działalność gospodarczą. Za osobę tę może być uznana tylko osoba, którą poza łączącym ją z prowadzącym działalność gospodarczą pokrewieństwem, pozostaje z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Przy określeniu prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego należy brać pod uwagę następujące okoliczności: wspólny adres zameldowania (zamieszkania), prowadzenie wspólnego budżetu domowego, współpraca w załatwianiu codziennych spraw życiowych. Tym samym przyjąć należy, że współpracujący to członkowie najbliższej rodziny, pozostający we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą prowadzącą działalność gospodarczą, przyczyniający się do prowadzenia działalności, działający na rzecz i w imieniu osoby prowadzącej działalność, zaangażowane w prowadzenie tej działalności.

Przekładając powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że odwołujący się S. W. i W. W. nie wykazali, że od dnia 21 września 2015 r. faktycznie współpracowali przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej.

Kwestią sporną, poddaną ocenie Sądu Okręgowego, było ustalenie czy stosunek prawny łączący wnioskodawczynię i płatnika składek w okresie od 21 września 2015 r. spełniał kryterium uznania go za „współpracę przy prowadzeniu działalności gospodarczej”.

Należy wskazać, że za współpracę przy prowadzeniu działalności gospodarczej powodującą obowiązek ubezpieczeń: emerytalnego i rentowych uznać można tylko taką pomoc przedsiębiorcy przez jego małżonka, która ma charakter stały i bez której stanowiące majątek wspólny małżonków dochody z tej działalności nie osiągałyby takiego pułapu, jaki zapewnia współdziałanie przy tym przedsięwzięciu. Takie bowiem rozumienie współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej odpowiada celom ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wyrażającym się przymusem ubezpieczenia na zasadzie równości wszystkich zarobkujących własną pracą - niezależnie od podstawy jej świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2008r., II UK 286/07, OSNP 2009, nr 17-18, poz. 241).

Cechami konstytutywnymi pojęcia ”współpraca przy prowadzeniu działalności gospodarczej” w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych są zatem występujące łącznie:

1) istotny dla działalności gospodarczej ciężar gatunkowy działań współpracownika, które to działania nie mogą mieć charakteru wtórnego; muszą pozostawać w bezpośrednim związku z przedmiotem podjętej działalności oraz muszą charakteryzować się pewną systematycznością, stabilnością i zorganizowaniem

2) znaczący czas i częstotliwość podejmowanych robót (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2010r., II UK 315/09, LEX nr 604215).

Ocena, czy pomoc świadczona przez małżonka może być uznawana za współpracę w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy systemowej, stanowiącą w myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 tej ustawy podstawę do objęcia tej osoby obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalnym i rentowymi, wymaga uprzedniego zbadania stanu faktycznego nie tylko w zakresie charakteru i rodzaju czynności podejmowanych przez członka rodziny, ale także czasu potrzebnego na ich wykonanie, ich wartości i zorganizowania (tak SN w wyroku z dnia 6.01.2009 r., II UK 134/08, OSNP 2010/13-14/170)

Przekładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, że na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego brak jest podstaw, by przyjąć, że S. W. faktycznie była osobą współpracującą w firmie (...) W. W. w K. przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

Już same okoliczności podjęcia współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej świadczą o tym, że brak było faktycznego zamiaru jej wykonywania, szczególnie, że nie było takiej potrzeby a wyłącznym celem było uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego od wysokiej podstawy wymiaru.

Płatnik W. W. w maju 2015 r. przejął po dawnym najemcy lokal, w którym prowadzona była restauracja o nazwie (...) na R. kontynuując tą działalność. Natomiast małżonkowie podjęli decyzję o współpracy we wrześniu 2015 r., tj., gdy wnioskodawczyni była w drugim miesiącu ciąży oraz jednocześnie miała jeszcze zawartą umowę zlecenia dotyczącą analogicznych czynności ze spółką z o.o. (...) w P., jakie wykonywała dotychczas. Brak jest dowodów wskazujących na zakres i czas wykonania tego zlecenia przez wnioskodawczynię.

W niniejszym postępowaniu ubezpieczona nie przedłożyła żadnych dowodów świadczących o faktycznym podjęciu współpracy przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej. Konkluzja ta jest oczywista, jeżeli zważy się, że firma płatnika nie miała potrzeby zatrudniania dodatkowej osoby, na dodatek z tak wysoką podstawą składkową w sytuacji gdy płatnik był zgłoszony z najniższą podstawą składkową.

W ocenie Sądu, wysłanie kilku e – maili do klientów w ciągu miesiąca, nie stanowi wystarczającego dowodu na potrzebę podjęcia współpracy, która ma podnieść jakość, ekonomiczność czy rozwojowość działalności gospodarczej.

Jako osoba współpracująca wnioskodawczyni miała przede wszystkim zająć się pozyskiwaniem nowych klientów do organizowanych u płatnika uroczystości w części restauracyjno – hotelowej. Tymczasem brak jest zeznań klientów, które mogłyby świadczyć o tym, że wnioskodawczyni, w imieniu firmy, faktycznie prowadziła rozmowy w tym zakresie (choćbyby telefonicznie). Dowodów takich nie ma bo nie było specjalnej konieczności nawiązywania współpracy w tym zakresie. O okoliczności, że wnioskodawczyni faktycznie nie pozyskała żadnych nowych klientów świadczy fakt, że liczba imprez od września 2015 r., w stosunku do okresu dotychczasowego, nie uległa zwiększeniu, lecz była na stałym poziomie, o czym świadczą zeznania zainteresowanego i świadka P. D. oraz treść dokumentu w postaci wykazu imprez sporządzonych na podstawie wystawionych paragonów. Nie ulega wątpliwości, że do tej działalności wystarczył płatnik który potrafił zająć się organizowaniem imprez. Okoliczność, że wnioskodawczyni czasami pomagała mężowi, jest oczywiste, skoro mieszkała w miejscu prowadzenia działalności. Jedność miejsca zamieszkania stron i prowadzenia działalności jest bardzo wygodna dla właściciela firmy na możliwość całodobowej kontroli firmy, jednak nakłada na niego i wnioskodawczynię obowiązek przedstawienia szczególnie precyzyjnych i obiektywnych dowodów. Strona przedstawiająca osądowi analogiczny spór musi wykazać, istnienie granicy pomiędzy działaniami wnioskodawczyni jako domownicy i jako osoby współpracującej. Nie można poprzestać na zeznaniach świadków którzy twierdzą, że widzieli w ostatnim kwartale 2015 r. wnioskodawczynię w miejscu w którym znajduje się restauracja i hotel, skoro wnioskodawczyni przebywała tam bo było to jej miejsce zamieszkania. Konkluzję powyższą potwierdzają zeznania świadków którzy twierdzą, że widzieli wnioskodawczynię przy wykonywaniu działalności gospodarczej w okresie jej niezdolności do pracy. Mamy tutaj do czynienia ze sprzecznymi informacjami. Bowiem albo wnioskodawczyni rzeczywiście wykonywała jakieś czynności zawodowe w pierwszym kwartale 2016 r. a to oznacza, że powinna zostać pozbawiona ewentualnego zasiłku chorobowego bo nie wolno jej było świadczyć pracy, albo świadkowie mylili okresy

pobytu wnioskodawczynie w nieruchomości (bo zamieszkała dopiero pod koniec roku po wykonaniu zlecenia dla A.) jak i mylili okresy jej zamieszkiwania z okresami jej rzekomej pracy na rzecz firmy. Jak wyżej Sąd wskazał, nie można kwestionować, że wnioskodawczynie pomagała mężowi w niektórych czynnościach prowadzenia restauracji, bo przecież była zainteresowana w dochodach firmy które stanowiły dochody jej rodziny. Jednak zakres udowodnionych czynności wykonywanych przez wnioskodawczynię jak i dotychczasowe potrzeby w prowadzeniu restauracji oraz w okresie niezdolności do pracy wnioskodawczynie, wskazują jednoznacznie, że dla pełnego zapewnienia nadzoru wystarczająca była praca wykonywana przez płatnika.

Ponadto, mimo udzielonego pełnomocnictwa, brak jest jakiegokolwiek dokumentu sporządzonego i osobiście podpisanego przez wnioskodawczynię, a w szczególności faktur VAT, umów zawartych z klientami. Wszystkie dokumenty podpisywał mąż ubezpieczonej. Gdyby był zajęty innymi czynnościami w prowadzeniu firmy to zapewne zostałyby przedstawione dowody na tą okoliczność. Skoro takich dowodów brak to jednoznacznie wynika, że płatnik bez problemu mógł zajmować się zarządzaniem firmą, w tym prowadzeniem restauracji i hotelu. Wnioskodawczynie nie miała także własnego służbowego loginu komputerowego więc brak jest możliwości zweryfikowania zeznań zainteresowanego, z których wynika, że reklamy internetowe przygotowywała ubezpieczona.

Szczególnie, że pracownik płatnika – P. D. przyznał, że decyzje w firmie podejmował płatnik.

Zgłoszeni w sprawie świadkowie nie mieli żadnej pewności co do dat wykonywania przez wnioskodawczynię czynności, które najczęściej kojarzyli z pobytem w miejscu prowadzenia działalności. Jednak taki pobyt był oczywisty skoro małżonkowie w tym samym miejscu zamieszkiwali.

W konsekwencji można przyjąć, co miałyby wynikać z zeznań świadków, że wnioskodawczynie, która zamieszkiwała w miejscu prowadzonej działalności pomagała w niektórych czynnościach w okresach zwolnienia lekarskiego, ale jako żona wspierająca męża a nie osoba współprowadząca działalność gospodarczą.

Z uwagi na powyższe przyjąć należy, że wnioskodawczynie co najwyżej wykonała pewne czynności okazjonalnie, gdyż nie jest wykluczone, że w wolnych chwilach ubezpieczona mogła pomagać mężowi w różnych sprawach dotyczących firmy, ale nie oznacza to, że współpracowała ona przy prowadzeniu działalności gospodarczej w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W przypadku ubezpieczonej nawet nie sposób mówić o powtarzalności jej działań (standaryzacji i seryjności działań, stałej współpracy). Brak jest dowodów, że wnioskodawczynie wykonywała swoje czynności stale, że stanowiły one jej codzienną pracę, tj. powtarzaną z regularną częstotliwością. Sporadycznie podejmowane przez wnioskodawczynię czynności nie miały żadnego znaczenia dla zapewnienia ciągłości działalności gospodarczej płatnika. Po formalnym podjęciu współpracy dochody płatnika zmalały.

Faktyczny czas i wkład współpracy ubezpieczonej w wykonywanie działalności gospodarczej przez męża W. W. był jedynie znikomy i nie miał żadnego znaczenia gospodarczego.

Brak jest dowodów świadczących o tym, że w spornym okresie zachodziła potrzeba, by wnioskodawczynie S. W. przejęła w części obowiązki męża w zakresie przedmiotu jego działalności gospodarczej (bo była taka potrzeba gospodarcza). Z przedłożonego materiału dowodowego wynika, że była niewielka ilość pracy nawet dla jednej osoby. Podkreślić należy, że do czynności powierzonych ubezpieczonej była wystarczająca jedna osoba płatnik, który prowadził firmę w okresie niezdolności do pracy wnioskodawczynie.

Poza tym kondycja finansowa firmy w żadnym razie nie pozwalała na zatrudnianie osoby z wynagrodzeniem ponad 9 tys. złotych. Dla właścicieli firmy nie ma znaczenia w jaki sposób otrzymają pieniądze z działalności gospodarczej, natomiast dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest to istotny problem. Bowiem płatnik może płacić nieograniczone kwoty pieniędzy wnioskodawczynie pod warunkiem, że nie odbędzie się to kosztem Funduszu, w sytuacji gdy nie ma podstaw do uruchomienia z niego wypłat. Bowiem wnioskodawczynie podlegała ubezpieczeniu tylko przez trzy miesiące a więc przez niezbędny okres karencyjny (wyczekiwania) w którym to okresie nie mogłaby realizować wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Brak jest natomiast faktów potwierdzających, że

stan niezdolności powstał dopiero po upływie trzech miesięcy ubezpieczenia bowiem w tym zakresie nie zostały przeprowadzone żadne dowody.

W świetle wskazanych okoliczności przyjąć należy, zgodnie z twierdzeniem organu rentowego, że ubezpieczona od dnia 21 września 2015 r. nie współpracowała przy prowadzeniu działalności gospodarczej z płatnikiem składek W. W..

W konsekwencji skoro wnioskodawczyni faktycznie nie współpracowała przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 21 września 2015 r., to organ rentowy w zaskarżonej decyzji prawidłowo uznał, że w spornym okresie nie podlegała ona ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu z tego tytułu.

Mając powyższe na uwadze Sąd w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie S. W. uznając tym samym prawidłowość wydanej w dniu 1 kwietnia 2016 r., decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. .

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi odwołującej się.

K.B